Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Nr. 87 Lwów, Poniedziałek dnia 14 Kwietnia 1924 Rok XLII

PRENU[MERATA] Miesięczn[ie] 6,000.000 m[p.] do domu z przesył[ką] 6,50.0000 państw.

CENA NUMERU 250.000 marek polskich. Na dworcach kolejow. 300.000 mp.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Redakcja: ul. Ossolińskich l. 15. Administracja: ul. Chorążczyzny l. 26. — Telef. redakc. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Przyjęcie projektu zmiany ustroju pieniężnego.

Warszawa. 12. IV. Tel. wł. (G) Na dzisiejszem posiedzeniu Rady ministrów które się odbyło o godz. 3 popoł. przyjęto projekt rozporządzenia prezyd. Rzplitej w sprawie zmiany ustroju pieniężnego. Rozporządzenie to obowiązuje od dnia 28 b. m.

Warszawa. (Pat.) Projekt ten przedstawia się w ogólnych zarysach jak następuje: Suma emisji mp. nie może być zwiększona. Relację marki polskiej do złotego ustala się 1 złoty równa się 1,500.000 marek. Do dnia 20. czerwca wszelkie wypłaty mogą być dokonane bądź w złotych polskich biletami Banku polskiego, bądź w markach pol. Od dnia 1 lipca br. marka polska przestanie być prawnym środkiem płatniczym. Wymiana marek pol. rozpocznie się od 1 czerwca br. Niewymienione do 31 marca 1925 marki polskie tracą swą wartość. Bilety zdawkowe zastępować będą bilon do 1 stycznia 1925, od którego to czasu zastąpione będą przez monety zdawkowe względnie bilety Banku polskiego. Monety zdawkowe wydane będą wzamian za bilety zdawkowe od 1 listopada 1924 do 31 stycznia 1925.

Nie zaniedbywać armji!

„Żyjcie w zgodzie, lecz udoskonalajcie armję".

Nie powinny przebrzmieć bez żywego dźwięku słowa Benito Mussoliniego, wypowiedziane do Stanisława Thugutta.

„Żyjcie w zgodzie ze wszystkiemi narodami, **lecz jednocześnie udoskonalajcie armję.** Włochy, które stawiają sobie za zadanie podtrzymanie pokoju światowego stosują u siebie tę samą metodę".

Słowa te nie są nowe; zawierają one starą prawdę, lecz właśnie tej starej, zdrowej i jędrnej prawdy skąpią nam dzisiaj na terenie międzynarodowym, a natomiast chętnie nas tam karmią sieczką frazesów o rozbrojeniu, uchylając się jednocześnie od zapewnienia nam pomocy na wypadek napaści niemieckiej.

To też z najgłębszem uznaniem musimy powitać to męskie, prawdziwie przyjazne słowa Mussoliniego. Równie mądre i uczciwe słowa pod adresem Polski były wypowiedziane już raz we Włoszech w r. 1796. Wypowiedział je podówczas generał Bonaparte do swego adjutanta, Józefa Sułkowskiego: „Polacy nie powinni polegać na pomocy obcej... Wszystkie głoszone im piękne wyrazy nie doprowadzą do niczego. Znam się na języku dyplomacji. Naród, ujarzmiony przez sąsiadów, nie może podnieść się inaczej, jak z bronią w ręku".

Jak słusznemi były słowa Bonapartego, gdy chodziło o wyjarzmienie tak słusznemi i prawdziwemi są słowa Mussoliniego, gdy chodzi o utrzymanie niepodległości państwowej i korzystanie z dobrodziejstw pokoju. Zdawałoby się, **że nie** wypada wprost przekonywać nikogo w Polsce o prawdzie tych słów, które dla każdego Polaka winne być dogmatem, a jednak... w zachowaniu się najwyższych w państwie czynników widzimy jakiś dziwny stosunek do tej prawdy, może właśnie dlatego, że jest ona taką oczywistą: nie można jej kwestjonować a jednocześnie brak odwagi i decyzji spojrzeć jej w oczy.

Konflikt z ministrem wojny z powodu uszczuplania kredytów wojskowych, niewprowadzenie do służby czynnej marszałka Piłsudskiego, zlekceważenie w tej mierze rzeczowo uzasadnionych postulatów znacznego odłamu sejmu w imię dogodzenia krzykliwej demagogji zanarchizowanej prawicy — oto te niepokojące wydarzenia, które winny być wyjaśnione i naprawione. Byłoby to najbardziej korzystnem dla premjera Grabskiego wyjaśnieniem tych niepokojących faktów, gdyby można było myśleć o nim to, co ks. W. Kalinka napisał o podkanclerzu Kołłątaju i współczesnem mu pokoleniu: „Kołłątaj z powołania prawnik i polityk, na wojskowości się nie znał i nie zwracał na nią uwagi, a podobnego jemu usposobienia byli wówczas wszyscy ludzie u góry stojący. Stracono rok cały, który mógł i powinien był posłużyć ku obronie kraju. Lecz były i przeszkody. Aby zapewnić konstytucji jak najliczniejszych stronników, unikano wszystkiego, coby mogło obudzić podejrzenie, że ona może Polskę **wystawić na** bliskie niebezpieczeństwo, że aby ją zasłonić od sąsiadów, potrzeba wojska i pieniędzy. Chciano, aby kraj wierzył, że wszystko się zgodnie zała twi i **że nowych ofiar i wysiłań nie będzie już po**trzeba; i uwierzono temu".

Lecz nam musi chodzić nie o to, aby tłumaczyć i usprawiedliwiać zaniedbania p. Grabskiego w zakresie naszego pogotowia obronnego, lecz o to, aby odwrócić od Rzeczypospolitej chmurę nieszczęść i klęsk, jakie te zaniedbania muszą na nas sprowadzić. A na to jest jeden tylko sposób: równolegle z naprawą skarbu musi iść praca nad doskonaleniem armji: „Udoskonalajcie armję" — powiedział do Polski Mussolini. Taką radę dał nam włoski mąż stanu, który podniósł powagę i znaczenie Włoch na terenie międzynarodowym. Po doznanych przez nas upokorzeniach na forum międzynarodowem potrzeba nam takich przyjaznych rad. Obyśmy umieli korzystać z tych rad i z tego wzoru, jaki nam daje włoski mąż stanu swoją godną, pełną siły i zdecydowania postawą!

Antoni Anusz, poseł na Sejm.

Poseł Thugutt u Mac Donalda.

Londyn. (Pat.) Dziś przed południem przyjął Mac Donald w swych prywatnych apartamentach posła Thugutta i odbył z nim blisko godzinną rozmowę, która była utrzymana w tonie bardzo życzliwym dla Polski. Po południu odwiedził p. Thugutt byłego premjera Asquitta.

Trocki grozi Rumunji.

Albo ustępstwa albo wojna.

Moskwa. (AW.) Trocki opuścił miejsce kuracyjne na Kaukazie i **wyjechał do Moskwy.** Po drodze Trocki występował publicznie i przemawiał na wiecach. Na mityngu w Tyflisie oświadczył, że Rosja sowiecka **nie zgodzi się nigdy na przyłączenie Bessarabji do Rumunji.** Sowiety nie dążą — zdaniem Trockiego — do wojny i dołożą wszelkich starań, aby zlikwidować konflikt w drodze pokojowej. Jeżeli się to jednak nie uda, **wina** ewentualnego **konfliktu** spadnie **na Rumunję,** która zdaniem T. świadomie zaostrza sytuację.

OFIARNOŚĆ MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

Warszawa. (AW.) Marszałek Piłsudski z poborów swych otrzymanych w kwietniu przeznaczył 1 miljord mp. na **Uniwersytet Wileński,** resztę zaś 634 miljonów **na Związek Inwalidów.**

—oo—

Cui bono?

ZWIĄZEK STRZELECKI W ŚWIETLE PRAWDY.

Doniosła i państwowej wartości sprawa przysposobienia wojskowego całego narodu i jednoczesne ustawiczne kalumnje rzucane przez „narodowość" na Związek Strzelecki nakazują w imię prawdy przedstawienie społeczeństwu prac i właściwej twarzy Związku Strzeleckiego. — Doświadczenia ostatniej wojny wymagają stworzenia z całego narodu jednej zbrojnej armji narodowej, przy której wojsko stałe jest li tylko szkołą wojenną swego narodu. To życiowe prawo nowoczesnej sztuki wojskowej zrozumiał w Polsce jako **pierwszy**, Związek Strzelecki, a następnie Zw. Harc. polsk.

Jest wielką zasługą Zw. Strz., że zapoczątkowawszy już w 1919 r. pracę przysp. wojsk. w całej Polsce temsamem stworzył warunki zainteresowania się nią wśród szerokich mas inteligencji, robotniczych i chłopskich.

Związek Strzelecki, jako organizacja republikańska i obywatelska, tworzy typ obywatela — żołnierza dla obrony zdobytej Niepodległości przed wrogiem zewnętrznym i wewnętrznym i na tem polu dał bardzo liczne dowody swej państwowotwórczej pracy.

W r. 1920 podczas najazdu bolszewickiego na Warszawę, jeden z pułków Dyw. Ochotn. płk. Koca, prawie w całości tworza ochotnicy-członkowie Zw. Strz. Następnie podczas powstania górnośląskiego trzy bataljony strzelców biorą udział w walce o Górny Śląsk, a Zarząd Główny Zw. Strz. otrzymuje pochwałę ze strony delegata rządu p. Korfantego, który bynajmniej nie jest przyjacielem Zw. Strz. — Sam okręg lwowski wysłał na Górny Śląsk jedną kompanię w sile 150 strzelców, za co obwód Lwów został przedstawiony do odznaczenia górnośląską wstęgą waleczności. Wielka liczba strzelców otrzymała górnośląskie wstęgi waleczności na czele z prezesami Sieroszewskim Wacławem i dr. Dłuskim Kaz., — Słowem Strzelcy niepodległej Polski zraszają obficie krwią swą ziemię Polski w walce z bolszewikami i prusakami. Szczególnie państwowotwórcza praca Zw. Strz. ujawnia się w całej pełni na Kresach wschodnich, gdzie jako ekspozytura Zw. Strz. t. zw. Związek bezpieczeństwa kraju broni dzielnie obywateli polskich przed napadami band litewskich na Wileńszczyźnie, zaś na Polesiu oddziały strzeleckie chronią społeczeństwo przed napadami band bolszewickich i wybitnie współpracują z miejscowemi władzami wojskowemi i policyjnemi.

Również we Wschodniej Małopolsce Związek Strzelecki składa dowody swej państwowotwórczej pracy. **Podamy** kilka przykładów: Podczas sabotażów ruskich odziały strzeleckie chronią tory kolejowe na linji Złoczów - Tarnopol - Podwołoczyska-Zbaraż, za co otrzymują pisemną pochwałę Dwctwa 12 Dyw. piechoty w Tarnopolu gen Januszajtisa; oddział strzelecki w Jaworowie pod Lwowem umożliwia posterunkowi policji tamtejszej rozbrojenie bandy sabotażystów ruskich; oddział strzelecki w Łozowej pod Tarnopolem dopomógł posterunkowi policji w wyłapaniu niebezpiecznych bandytów, za co oddział otrzymał premję i pisemną pochwałę komendanta policji w Tarnopolu; oddziały strzeleckie w Złoczowie wspólnie z policją przetrzebiają okoliczne lasy z ukrytych tam bandytów i sabotażystów itd. itd. Jednocześnie Związek Strzelecki we Wschodniej Małopolsce występuje w obronie zagrożonych placówek polskich, a dowodem tego ochrona gmachów sokolich przed sabotażem ruskim w Bóbrce, Stanisławowie, Rawie Ruskiej, Czortkowie itd. — Na prośbę miejscowych władz sokolich, oddziały strzeleckie bez chwili wahania się, wystawiają straże ochronne przed wspomnianymi gmachami sokolimi, pomimo całej nieżyczliwości Sokoła w stosunku do Związku Strzeleckiego.

Obecnie i zawsze Związek Strzelecki stoi cały do dyspozycji władz państwowych w walce z elementami wrogimi państwa oraz gotów jest w tej walce udzielić na żadanie swej pomocy wszystkim organizacjom polskim, jakoteż każdemu obywatelowi państwa.

O tak doniosłej państwowotwórczej działalności Związku Strzeleckiego wiedzą Niemcy, bolszewicy i szowiniści ruscy i tem sobie należy tłumaczyć przyłapanie już kilku szpiegów niemieckich i bolszewickich, którzy mieli za zadanie zbierać wyłącznie dane o rozwoju pracy i stanie organizacyjnym Zw. Strz., a ostatnio Besarabowa jako szpieg bolszewicki — pomiędzy innymi zbierała materjały o dyslokacji oddziałów strzeleckich i ich rozwoju organizacyjnym we Wschodn. Małopolsce. Szowiniści ruscy żywo interesują się i inwigilują prace oddziałów strzeleckich.

Logicznie sprawę traktując, jesteśmy zdania, że najwyższe czynniki państwowe poinformowane są o powyższych sprawach, a ogół społeczeństwa wie niech przynajmniej w ogólnych zarysach.

Ta sama jednak logika nakazuje każdemu Polakowi popierać prace Związku Strzeleckiego i wyklucza, by ktokolwiek jako dobry Polak miał **chociażby na chwilę występować przeciw Związkowi Strzeleckiemu, mając na uwadze dobro i interes państwa.** A jednak.... Sa Polacy, którzy jako „narodowi" generałowie stawiają ministrowi spraw wojskowych wnioski o rozwiązanie Zw. Strz., są „narodowi" wojewodowie, starostowie, komisarze policji, którzy wbrew intencjom władz centralnych w różnoraki sposób zwalczają Zw. Strz., sięgając nawet do inwigilowania członków Zw. Strz. jako rzekomych „bolszewików"; są narodowi posłowie, „narodowe" partje polityczne i cała falanga „narodowych" Polaków, którzy wzięli sobie za punkt honoru „narodowego", zwalczanie Zw. Strz., rozsiewanie rozmyślnych i wierutnych kłamstw i oszczerstw oraz postulat rozwiązania Zw. Strz. Pytam: Cui bono ci panowie pacują? Czy dla Polski?

Nie wierzymy! **H. S.**

Zgon Stinnesa.

Zmarły przed kilku dniami w Berlinie Hugo Stinnes, był jednym z największych hipopotamów finansowych jakich wychowała i wykarmiła wojna światowa. Potęga jego pieniądza i wpływów obejmowała wszystkie strony świata, dawała się odczuwać każdemu większemu przedsiębiorstwu i każdej rodzinie niemieckiej. Majątek jego przedwojenny w wysokości 25 miljonów wzrósł w przeciągu lat kilku do 1 miljarda marek złotych. Straszliwa hekatomba ofiar wojny na rzecz jednego człowieka. Przodek Stinnesa wzbogacił się na wojnach napoleońskich a Hugo potrafił tak operować finansami, że jeszcze przed wojną wywierał zgubny wpływ na politykę wartogłowego Wilhelma. Po wojnie, Stinnes zdobywszy horendalny majątek, trząsł całą niemiecką republiką, sam jeden potrafił stawić czoło nakazom podatkowym, był jednym z autorów okupacji Ruhr, do której sam rozmyślnie chciał doprowadzić, zdecydowanym monarchistą, wrogiem traktatu wersalskiego i współtwórca chaosu walutowego w Niemczech.

Kto chce mieć pojęcie o Stinnesa sile finansowej niech weźmie pod uwagę, że w jego przedsiębiorstwach pracowało 600.000 robotników, że wyliczenie tych przedsiębiorstw objęłoby kilkadziesiąt stron druku naszego pisma, że miał na swoje potrzeby 80 wielkich dzienników, że teren jego działania zaczynał się w Niemczech a kończył w Chinach i Argentynie, gdzie jego interesów pilnowała córka, że kupował wszystko, cokolwiek kupić było można, a więc fabryki, lasy, kopalnie, kamieniołomy, tereny naftowe, całe towarzystwa okrętowe, że za jego pieniądze zbudowano 20 okrętów wielkiego typu, itd. itd.

Był to symbol organizacyjnego geniusza Niemiec, człowiek, który nie pił, nie palił, nie ubierał się, a potrafił pracować od 9 rano do 3 w nocy. Pozbawiony wszelkiej uczuciowości i humanitarności, był on wcieleniem czystego geszeftu Pod względem politycznym był to jeden z największych szkodników Niemiec, który naród cały naraził na szereg nieszczęść i upokorzeń. Nacjonaliści i monarchiści niemieccy tracą jeden z najgrubszych filarów, a demokratyczna część społeczeństwa jednego z najsilniejszych i najniebezpieczniejszych wrogów.

Dlatego śmierć jego ma znaczenie europejskie i na politykę Niemiec wywrze wpływ decydujący.

K.

Zemsta organu p. Witosa.

Warszawa. 12. IV. Tel. wł. (G) W ostatnim numerze „Sprawy Ludowej" wydawanej przez p. Witosa we Lwowie, ukazała się oszczercza wiadomość, jakoby pos. J. Dąbski uzyskał od prem. Grabskiego pozwolenie na wywóz 10.000 świń. Pos. prezes Jan Dąbski oświadczył naszemu korespondentowi w Warszawie, że pociąga oszczerców za tę wiadomość do odpowiedzialności sądowej; w tym celu wysłał natychmiast telegram do Lwowa. Wiadomość ta jest niewątpliwie zemstą za ujawnienie faktu o wywożeniu przez p. Witosa i p. Dzendzla jaj i innych rzeczy.

Zaprzysiężenie nowych biskupów prawosławnych

Warszawa. 12. IV. Tel. wł. (G) Dziś o godz. 2.30 popoł. w obecności min wyznań rel. i ośw. Miklaszewskiego oraz min. spr. wewn. Hübnera metropolita kościoła prawosławnego w Polsce Djonizy przyjął przysięgę od czterech nowomianowanych biskupów prawosławnych. Akt ten dokonany był w prezydjum Rady min.

Pomoc dla powodzian.

Warszawa. (Pat.) Min. pracy i opieki społecznej komunikuje: Min. wyasygnowało na rzecz powodzian ze sum dyspozycyjnych objętych budżetem 14 miljardów marek oraz wyznaczyło 75.000 lirów włoskich ofiarowanych przez Banca Comerciale Italiana przekazanych ministerstwu przez prezesa Rady ministrów. Do tego doliczyć należy ofiarę premjera w sumie 4 i pół miljarda marek. Poszczególnym urzędom wojewódzkim przyznano: Warszawie 7 i pół miljarda marek i 30.000 lirów, Stanisławowi 1 i ½ miljarda marek i 10.000 lirów, Kielcom jeden miljard marek i 5.000 lirów, Lublinowi 1 miljard marek i 5.000 lirów, Krakowowi 2 i pół miljarda marek i 5.000 lirów, Lwowowi jeden i pół miljarda marek i 5.000 lirów Tarnopolowi jeden miljard marek, Toruniowi pół miljarda marek i 5.000 lirów, Poznaniowi pół miljarda marek, a Komisarjatowi rządu miasta Warszawy 3 i pół miljarda marek i 10.000 lirów. Pozostały z ofiar Banca Commerciale Italiana 25.000 lirów wydatkowanych będzie później, o czem osobno się zawiadomi.

PROJEKT NOWEJ USTAWY O REFORMIE ROLNEJ.

Warszawa (AW.) Kluby Z. S. L. (Wyzwolenie i Jedność Ludowa) zgłosiły projekt nowej ustawy o reformie rolnej.

Niemieckie głosy rozwagi.

Apel do polityki porozumienia z koalicją.

Frankfurt. (Pat.) Dnia 10 i 11 bm. odbywały się tu narady niem. partji centrowej, którym przewodniczył b. kanclerz Rzeszy Ehrenbach. Z wybitnych osobistości wzięli w naradach udział kanclerz Marx i b. prez. gabinetu pruskiego Schtögerwald. Kanclerz Marx wygłosił dłuższe przemówienie, w którem wystąpił przeciw stanowisku nacjonalistów i ultranacjonalistów w Niemczech. Kanclerz zaznaczył, iż partje te same nie wiedzą jaki program wysunąć mają w obecnej polityce niem. Kanclerz wyraził nadzieję, że partja nacjonalistyczna weźmie udział w przyszłym rządzie niem. Kaclerz zapytał, czy jest jakikolwiek człowiek rozsadny, który powiedziałby iż w razie istnienia większości nacjonalistycznej w parlamencie niem. możliwe byłoby porozumienie między Niemcami a państwami Ententy. Mówiąc o rezultatach wyborów w Bawarji kanclerz Marx oświadczył, że jakkolwiek wybory te wykazały znaczny przyrost głosów nacjonalistycznych to jednak nie należy się niepokoić, ponieważ w pozostałych krajach niem. ludność zapatruje się rozsądnie i spokojnie. W razie zupełnego zwycięstwa nacjonalistów zdaniem kanclerza, tereny okupowane byłyby ostatecznie na zawsze stracone dla Niemiec.

Berlin. (Pat.) Stresseman oświadczył że sprawozdanie rzeczoznawców daje podstawę do rokowań w sprawie odszkodowań. Stresseman krytykował przytem tych, którzy raporty rzeczoznawców uważają za niewykonalne i prowizoryczne. Rząd Rzeszy przyjmie wezwanie Ligi narodów oraz sojuszników i wyśle swych przedstawicieli do Paryża.

Bomba w drukarni „Kurjera Porannego".

Warszawa. 12. IV. Tel. wł. (G) Dziś około godz. 6 rano, kiedy w drukarni „Kurjera Porannego" wrzała końcowa praca wydawnicza powstał wśród personalu drukarskiego popłoch, spowodowany alarmem o odkryciu bomby w przyległających do drukarni składach papieru. Zaalarmowano natychmiast najbliższy posterunek policyjny. Gdy policja przybyła doręczono jej wykryty wśród stosu bali papieru rotacyjnego przedmiot wybuchowy. Według oświadczenia pracowników drukarni jeden z chłopców sprzedających gazety, przechodząc przez skład papieru, który się mieści koło maszyny rotacyjnej, spostrzegł przedmiot jajkowatego kształtu leżący między papierem. Znaleziony przedmiot posterunkowi przynieśli do komisarjatu, gdzie na prędce złożona ekspertyza orzekła, że jest to granat typu francuskiego, którego siłę wybuchową określić może ekspert pyrotechnik. Granat oddany do ekspertyzy a jednocześnie zarządzono szczegółowe dochodzenia; sprawa tą zajęła się również defenzywa polityczna. — Podając stronę faktyczną tego dziwnego odkrycia, korespondent nasz stwierdza jednocześnie, że od 6 rano do 12 w poł. o fakcie tym nie powiadomiony był dep. bezp. w min. spr. wewn., nie powiadomiony był również komisarz rządu m. Warszawy. Co dziwniejsze, dopiero około 1.20 popołudniu urzędnik komisarza rządu zwrócił się z zapytaniem do „Kurjera Porannego" czy prawdą jest, że bombę czy granat znaleziono w zabudowaniach redakcji. Jest to opieszałość karygodna, świadcząca o zupełnej niezdolności kierowniczych władz bezpieczeństwa czuwania nad całością mienia i osób w państwie. Minister spr. wewn. powinien na to szczególną uwagę zwrócić.

PRZYJAZD KS. BISKUPA CIEPLAKA DO WARSZAWY.

Warszawa. (AW.) Na spotkanie arc. Cieplaka wyjechali z Warszawy: min. kolei, przedstawiciel kard. Kakowskiego, przedstawiciel „Czer. Krzyża" O. Viator. przedstawiciel min. spr. zagr. Kasprzyński, oświaty Ptaszycki. W Grodnie powita ks. Cieplaka arc. ks. Ropp w towarzystwie prałata ks. Około-Kałuka Ks. Cieplak przybędzie do Warszawy w niedzielę o 8-mej wieczór.

Nowe rugi Polaków z Niemiec.

Berlin. (AW.) Jeszcze nie przebrzmiało echo wydalań robotników polskich z Niemiec, a zwłaszcza z Meklenburgji, a już rząd meklemb. wydał nowe rozporządzenie, skierowane przeciwko obywatelom polskim. Zarządzono mianowicie aby wszyscy robotnicy polscy natychmiast opuścili zajmowane przez siebie mieszkania, ponieważ są one zdaniem władz przeznaczone tylko dla robotników niemieckich. Zdarzyły się już wypadki wydalania robotników polskich z mieszkań, które zajmowali od lat 20. Wyrzucanie masowe z mieszkań równa się wydalaniu z Niemiec, gdyż przemysłowcy niemieccy nie chcą przyjmować do pracy robotników polskich obarczonych rodzinami.

BUTA HAKATYSTÓW W BYDGOSZCZY.

Poznań. (AW.) Z Bydgoszczy donoszą, że gromada Niemców hakatystów wtargnęła do opieczętowanego przez sąd lokalu Deutschtumsbundu, zerwała pieczęcie i rozgospodarowała się w lokalu. Jako inicjatora tej afery wymieniają posła ze zjednoczenia niemieckiego w sejmie „pułkownika" Graebe, który namawiał do opanowania lokalu, oświadczając, że odpowiedzialność za to bierze na siebie.

Obecne oblicze parlamentu czesko-słowackiego.

Praga. (AW.) Po zweryfikowaniu mandatów posłów z Rusi Przykarpackiej liczba posłów w parlamencie czeskim podniosła się z 284 na 290. Rozkład sił w stosunku do poprzedniego składu zmienił się nieznacznie. Większość rządową tworzą: 52 socj. demokr., 42 agrarjuszy, 24 socjistów narod., 21 lud. (katolików), oraz 22 narod. demok. i 3 aspirantów tego stronnictwa. Do opozycji należą: 29 niemieckich socjalnych dem., 27 komunistów, 13 niem. agrarjuszy, 11 hlinkowców (Słowaków katolików), 10 niemiec. nacojnal., 9 niem. chrześć. socjal., 6 posłów mieszczańskich, 5 niem. narod. socjalistów, 4 węg. chrześć. socjal., 3 z. t. zjednoczenia socjalistycznego, 2 demokr. niem., 4 demokratów niem., 2 węg. drobnych rolników i 3 posłów skrajnej lewicy.

ROZPOCZĘCIE OBRAD ANG.-ROSYJSKICH.

Londyn. (Pat.) Konferencja angielsko-rosyjska rozpocznie się w poniedziałek. Potrwa ona dwa miesiące.

NACJONALIZACJA W GRUZJI.

Moskwa. (AW.) W Tyflisie ogłoszono dekret Centralnego Komitetu Wyk. Gruz. o wprowadzeniu języka gruzińskiego jako urzędowego w instytucjach państwowych.

WYJAŚNIENIE MIN. SKARBU W SPRAWIE EMERYTUR.

Warszawa 12 IV. Tel. wł. (G). Z powodu informacji niektórych pism o wstrzymaniu poborów emerytalnych i wypłacaniu emerytom tylko 60% zaopatrzenia min. skarbu wyjaśnia, iż obecnie wypłacane są zaopatrzenia emerytalne wraz z zaliczkami na poczet należności przypadających emerytom w myśl nowej ustawy z dnia 11 grudnia 1923. Wypłacane kwoty wynoszą przeciętnie 75 do 80% sum należnych emerytom w myśl nowej ustawy.

MOŻLIWOŚĆ ROZWIĄZANIA SKUPCZYNY.

Belgrad. (Pat.) Tel. Comp. Wedle doniesienia „Nowosti" Pasicz jest w posiadaniu dekretu rozwiązującego Skupczynę. Dzienniki potwierdzają wiadomość, że najbliższe i ostatnie posiedzenie Skupczyny odbędzie się w połowie maja.

L. GEORGE CHORY.

Londyn. (Pat.) L. George poważnie zachorował.

O wojnie gazowej.

WYKŁAD URZĄDZONY PRZEZ KOŁO TOW. WIEDZY WOJSKOWEJ.

Nie był to odczyt specjalnie fachowy, naszpikowany wyrazami technicznymi, nużącemi wyjaśnieniami i zestawieniami cyfrowemi, które jeżeli nie znudzą specjalisty, to napewno odstraszą laików. Tego zapewne obawiała się cywilna publiczność i dlatego sala Ogniska oficerskiego zapełniła się na wykładzie pułk. Małyszki prawie wyłącznie, ale za to szczelnie wojskowymi. A jednak ciekawy ten wykład przeznaczony był raczej dla „cywilów", niż dla oficerów, którzy wszak o wszelkich rodzajach walki mają skrystalizowane pojęcie — miał bowiem pouczyć ich, jaką będzie wojna w przyszłości i co ma czynić społeczeństwo, by się do niej należycie przysposobić.

Otóż przyszła wojna — dowodził prelegent — będzie czemś przerażającem, groźniejszem od wszystkiego, co świat dotychczas przeżył. Naprzykład nagle w chwili najmniej spodziewanej zjawi się nad miastem parę tysięcy samolotów z ładunkami bomb i po kilku godzinach cichej „pracy" obróci miasto w gruzy, a mieszkańców uśmierci gazami trującemi. Wojskowi pójdą na front i nie będą mogli zajmować się obroną cywilnej ludności, dla której właśnie tego rodzaju walka będzie najstraszniejsza. Dlatego nietylko sfery wojskowe, ale całe społeczeństwo, cały naród powinien znać jej metody, a w czasie pokoju gotować środki obrony — przedewszystkiem zaś pamiętać, że zwycięży ten, kto będzie miał silniejszą flotę powietrzną i lepiej będzie umiał stosować sposoby walki gazowej.

Broń to tak rozmaita, jak żadna inna, wynaleziono już bowiem dotychczas 300 gatunków gazów trujących; istnieją gazy niosące śmierć i obezwładniające czasowo, a nawet działające po kilku latach. Niektóre zmuszają do zdjęcia maski, inne wyciskają łzy, drażnią, palą. Sztuka lotnicza czyni z roku na rok olbrzymie postępy. Anglja założyła pierwsza ministerstwo floty powietrznej — Niemcy i Francuzi urządzają konkursy dla rozwiązywania najtrudniejszych zagadnień lotniczych i osiągają świetne wyniki, Bolszewja, którą dawniej wyprzedzaliśmy znacznie w tej dziedzinie, już nas prześcignęła. Mussolini postawił lotnictwo włoskie na wysokim poziomie.

Wszędzie zagranicą istnieją liczne i silne towarzystwa, popierające i propagujące organizowanie środków obronnych, wychodzą dziesiątki czasopism, szerzących wiedzę lotniczą. Tylko nam Polakom wydaje się to zbyt mało zajmującym przedmiotem, a może też uważamy walkę gazową za zbyt nieszlachetny środek wojenny... Zapewne, ale niestety inaczej myślą nasi sąsiedzi i żadne traktaty nie zmuszą ich do zaniechania tych brzydkich sposobów. Nie myśli jednak o obronie przeciw nim polskie społeczeństwo, nie myślą nawet uczeni chemicy.

Wspomniawszy o zastosowaniu gazów trujących w rolnictwie, wezwał prelegent obecnych do spieszenia Państwu z pomocą w kierunku organizowania armji lotniczej oraz budowy instytutu badania środków walki gazowej.

Nakoniec zabrał głos gen. Malczewski i popierając wywody prelegenta, wskazał na konieczność stworzenia pogotowia wojennego i zapewnienia samowystarczalności narodu, który w razie potrzeby będzie musiał cały pomagać wojsku w obronie swego Państwa. Mowca wspomniał o naszych fabrykach chemicznych, które mogą także służyć na cele wojskowe i mówiąc o rozszerzeniu przemysłu polskiego, wyraził słuszne zdanie, że „oszczędność w dziale inwestycji jest największą rozrzutnością". Wkońcu wezwał dowódca do uświadamiania ludności o omawianych zadaniach. **M. H.**

Program uroczystości 3. Maja we Lwowie.

Wczoraj wieczorem odbyło się pod przewod. gen. Thulliego posiedzenie sekcji obchodowej komitetu obywatelskiego, na którem ustalono program obchodu rocznicy Konstytucji, w dniu 3-go Maja. W przededniu, t. j. w piątek 2 maja od g. 6 do 7 hejnały z wieży ratuszowej, g. 7 capstrzyk wszystkich orkiestr wojskowych i orkiestry robotników tramwajowych w oświetlonych wozach kolei elektr. O g. 8 uroczysta Akademja w sali ratuszowej. W sobotę 3-go Maja o g. 6 rano hejnały z wieży ratuszowej i strzały moździerzowe z polanki kopca. O g. 7 tradycyjne zebranie na szczycie kopca i odegranie utworów narodowych przez orkiestrę młodzieży rzemieślniczej Tow. im. św. Stanisława Kostki. O g. 8 ta sama orkiestra odegra na wieży ratuszowej melodje narodowe. O g. 10 msza polowa obok statuy Matki Boskiej na pl. Marjackim.

W razie deszczy o tej samej godzinie msza w katedrze. Podczas mszy polowej śpiewać będzie Tow. śpiew. „Echo", a naprzemian grać będzie orkiestra wojskowa. Po nabożeństwie defilada wojska i zrzeszeń danych formacji. bojowych, oraz Towarzystw i organizacji zawodowych, kulturalnych itp. Popołudniu o g. 3 popularne przedstawienie w Teatrze Miejskim, o g. 4n apl. Targów Wschodnich koncerta muzyk wojskowych i o tej samej godzinie pochód z pod pomnika Bartosza Głowackiego na „Czartowską skałę", gdzie nastąpi uwieńczenie pamiątkowego krzyża i tablicy 3-go Maja. Wieczorem uroczyste przedstwienie w teatrze i obchody dzielnicowe.

W dniu 3-go Maja od g. 9 rano aż do ukończenia mszy polowej wszelki ruch kołowy i tramwajowy będzie wstrzymany na przestrzeni od pl. Bernardyńskiego aż pod Teatr. Komitet postanowił zwrócić się do województwa i zarządu miasta o wydanie odezwy do publiczności w sprawie dekorowania domów i okien w dniu 3-go Maja. Towarzystwa i organizacje, które wezmą udział w mszy polowej i w pochodzie, zechcą zgłaszać jak najprędzej ilość uczestników, oraz donieść komitetowi (lokal T. S. L. ul. Fredry) jak i kiedy urządza u siebie obchód.

Klęska wyborcza Mac Cormicka.

Londyn. Wolff. „Morning Post“ donosi z Waszyngtonu. Wedle nieurzędowego doniesienia ostatnie wybory w stanie Ilois na stanowisko republikańskiego senatora zakończyły się klęską dotychczasowego senatora Mac Cormicka. Wynik wyborów ma znaczenie międzynarodowe, ponieważ Mac Cormick był jednym z najzaciętszych przeciwników Ligi narodów i ratyfikacji traktatu wersalskiego i nie pomijał żadnej sposobności do zaznaczenia, że obowiązkiem Stanów Zjednoczonych jest trzymać się zdala od polityki europejskiej.

—o—

ODZNACZENIE GENERAŁA RUMUŃSKIEGO.

Warszawa. (Pat.) P. min. spr. wojsk. generał Sikorski w towarzystwie generałów udekorował imieniem prezydenta Rzpltej gen. Dyw. Florescu, szefa oddziału operacyjnego rumuńskiego sztabu gener. Krzyżem Walecznych, nadanym mu czterokrotnie.

DYMISJA PASICZA.

Belgrad. (Pat.) Prezydent ministrów Pasicz był dziś w południe u króla i wręczył mu dymisję, którą król przyjął.

Obchód 10-tej rocznicy wymarszu Legjonów.

(m) Liczne zebranie obywatelskie zastanawiało się wczoraj w lokalu Ligi Kobiet nad sposobem uczczenia 10 rocznicy wymarszu Legjonów w pole, jaką obchodzić będziemy w sierpniu w bieżącym roku. W obradach uczestniczyli delegaci Związku b. Legjonistów, Tow. uczestników powstania 1863 r., Związku Strzeleckiego, Ligi Kobiet, Klubu obywatelskiego i innych stowarzyszeń.

Postanowiono ofiarować b. Legjonistom sztandar, jako dar społeczeństwa, ufundowany drogą składek, program uroczystości zaś zależyć będzie od terminu głównego obchodu w Warszawie czy też w Krakowie. W celu założenia sztandaru, oraz zorganizowania obchodu zawiązał się Komitet obywatelski, którego prezesem honorowym wybrano prezesa Tow. uczest. powst. prof. Syroczyńskiego, prezesem Komitetu wykonawczego red. Laskownickiego, zastępczyniami jego p. Jędrzejowiczową, która objęła kierownictwo sekcji sztandarowej i p. Mościcką, przewodniczącą sekcji obchodowej, sekretarzem zaś p. Oleksińskiego. Trzecią sekcję, skarbową, tworzą: adw. dr. Michalewski, inż. Sokolnicki, prez. Barwicz, p. Żelaszkiewicz i red. Bogdanowicz.

Na zakupienie sztandaru zbierać będzie Komitet dary na listy składkowe. Doraźna składka członków Komitetu na posiedzeniu przyniosła około 200 miljonów.

Posiedzenie sekcji skarbowej odbędzie się we wtorek o godz. 7 wiecz., sekcji obchodowej i sztandarowej we środę o 7 godz.

Spostrzeżenia meteorologiczne

Obserwatorjum astronomicz. Politechniki Lwowsk.

z dnia 12. kwietnia 1924.

	7 rano	1 popoł.	9 wiecz.
Ciśnienie powietrza . .	719·7 mm	720·3 mm	724·7 mm
Temperatura .	+ 4·8° C	+ 7·4° C	+ 0·6° C
Kierunek wiatru	SSE	SW	WNW
Prędkość wiatru (w kilom. na godzinę) .	14	14	16

Temperatura najwyższa + 8·0, najniższa + 0·6.

Godziny podane według południka lwowskiego (np. 7 godz. lw. = 6 g. 24 m. środk.-europ.).

Oznaczenia kierunków wiatru: N=północ, E=wschód, S = południe, W = zachód.

Uwaga: pochmurno, popołudniu przelotny deszcz.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. F. E. 6 Palmowa, Just.; gr. kat. G. F. 5 P., Ipatja. Jutro rz. kat. Walerjana M.; gr. kat. Maryji J. — Wschód słońca 4·38; zachód 6·10.

Teatr Wielki.

Niedziela o 12 w południe „Koncert“ na dochód Komisji edukacyjnej – o 3·30 pop. „Śluby panieńskie“, wieczór „Traviata“ (występ A. Sari-Szajerównej).
Poniedziałek „Kolega Crampton“.
Wtorek „Trubadur“ (wyst. H. Korskiej).

Teatr Mały.

Niedziela, poniedziałek „Bęben“.
Wtorek „Bęben“.

Teatr Nowości.

Niedziela, poniedziałek „Dziewczynka“ (Madi).
Wtorek „Madi“.

Kino „APOLLO“. Dziś Uupadek Troi“.

Kino „Kopernik“ i „Marysienka“. Dziś: „Kobieta z miljonami, czy strzał w operze paryskiej.

Ze Lwowa.

— **Uznanie zasług obywatelskich.** Dr. Aleksander Małaczyński, prezes zarządu Zakł. ubezp. od wypadków i dyr. Polskiego Banku kraj. otrzymał z okazji ustąpienia z urzędu przewodniczącego od Ministerstwa pracy i opieki społ. pismo: z wyrażeniem głębokiego uznania za długoletnią, owocną, gorliwą i bezinteresowną pracę społeczną na stanowisku wiceprezesa i prezesa Zakładu ubezp. od wypadków, a równocześnie podziękowaniem członkom ustępującego zarządu za chętny i pożytecznie spełniony obowiązek obywatelski.

— **Uroczystość miejskiej straży pożarnej.** Komenda lwowskiej straży pożarnej, mając na celu, prócz zawodowego wykształcenia strażaka, podniesienia stanu duchowego powierzonej sobie młodzieży, poświęca temu zadaniu wiele pracy. Postanowiła też wykonać rzecz o której nie pomyśleli poprzednicy w długoletnim okresie istnienia lwowskiej straży pożarnej, mianowicie sprawić sztandar dla korpusu. Uroczyste poświęcenie tego sztanadaru, połączone z innymi uroczystościami, odbędzie cię w dniu patrona straży, św. Florjana. Bardzo piękny sztandar wykonała artystycznie p. Anna Gałuszka. Na jednej stronie sztandaru widnieje herb miasta Lwowa z napisem „Semper fidalis“ i z krzyżem „Virtuti Militari“, na drugiej zaś na tle wieżyc: katedralnej, ratusza, wołoskiej cerkwi, kopuły dominikańskiej i szczytu koppca umieszczono wizerunek św Florjana. W uroczystości weźmą udział liczne rzesze strażactwa.

— **Dodatkowe konta w P. K. K. P. dla kasy skarbowej Lwów miasto.** Korespondent nasz dowiaduje się z min. skarbu, że w celu ułatwienia wpłat danin państwowych na rachunek poszczególnych inspektoratów państw we Lwowie, ministerstwo skarbu zezwala na otwarcie dla kasy skarbowej Lwów miasto, następujących dodatkowych kont w P. K. O.: pierwszy inspektorat ckarbowy konto nr. 39.944, drugi nr. 39.643 trzeci 39.642, czwarty nr. 39. 39.641, piąty 39.640; odtąd zatem płatnicy okręgu Lwów miasto winni wpłacać podatki na właściwe konta kasy skarbowej Lwów miasto, oznaczając prócz nazwy kasy skarbowej, również nazwę właściwą inspektoratu skarbowego. (Tel. wł. G.)

— **Spłata podatku dochodowego** rozłożoną została na 4 raty, pierwsza płatna do 23 b. m. wynosić ma kwotę obliczoną na podstawie całorocznej wysokości podatku dochod. należnego za r. 1923 a waloryzowanego na fr. złote podług kursu 100.000 mp. Druga rata płatna do 24 maja wynosić ma różnicę między połową podatku, przypadającego od dochodu przyznanego na r. 1924 a ratę zapłaconą w pierwszym terminie. Trzecia i czwarta rata płatna do 24 czerwca, wzgl. do 24 lipca wynosić mają po czwartej części podatku przypadającego od dochodu, przyznanego na rok 1924. Termin składania zeznań od dochodu za r. 1924 został odroczony do 24 maja.

— **Opłaty pocztowe.** Na czasokres od 16 do 30 kwietnia obowiązują te same opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne jakie ustalono na czasokres od 1 do 15 kwietnia br.

— **Od p. Ancerewicza** otrzymujemy następujące pismo: „Wielmożny Panie Redaktorze! Wyczytawszy w Szanownem piśmie z 12 kwietnia 1924 r. wystosowane do mnie zapytanie podpisane przez Wielmożnego Pana Redaktora, a umieszczone pod tytułem „Echa procesu Motyczyńskiej“ wyjaśniam, że wszelkie wersje, o których mowa w tem zapytaniu, polegają na nieprawdzie i są czczym wymysłem nieżyczliwych mi osobników“.

— **Rozprawa o szpiegostwo.** Wczoraj przed trybunałem orzekającym, złożonym z radców Niewiadomskiego, dr. Sochy i Mayera odbyła się rozprawa tajna o zbrodnię szpiegostwa. Na ławie oskarżonych zasiedli: 24-letni Eugenjusz Tkacz, kupiec, który podaje, że jest wyznania rzym.-kat. i brat jego 19-letni Wiktor Tkacz, student Politechniki, który twierdzi, że jest wyznania -gr.-kat., wreszcie Włodzimierz Lenicki, 22 lat liczący, abiturjent gimnazjalny. Czwarty z tej szajki szpiegowskiej Feliks Marynicz, ajent handlowy, już poprzednio skazany został za szpiegostwo na 3 lata ciężkiego więzienia. Na rozprawie wczorajszej jawili się jako znawcy wojskowi kap. sztabu Ligęza i por. Bielecki. Przesłuchano kilku świadków, a ponieważ nie stawił się jeszcze jeden główny świadek, rozprawę przerwano do środy.

— **Z kadencji przysięgłych.** Na kwietniową kadencję sądu przysięgłych wyznaczyło prezydjum sądu jeszcze następujące rozprawy: W poniedziałek 14 bm. przeciw Stanisławowi Holiczekowi i tow. o zbrodnię morderstwa. Dnia 23 bm. zasiądzie na ławie Marja Kijaczek, oskarżona o morderstwo. Dnia 24 odbędzie się dalszy ciąg rozprawy przeciw Stankiewiczowi i Rosenmannowi, a zakończy kadencję 1 maja rozprawa przeciw Jewce Pylypow, o zbrodnię podpalenia. Następna kadencja rozpocznie się 5 maja.

— **Walka z paskarstwem.** Dzięki pilnej pracy oddziału walki z lichwą oraz znanej energji kierownika IX. departamentu magistratu r. Mazurkiewicza, walka z paskarstwem nie ustaje a codziennie kontrola sklepów oraz wysokie grzywny nakładane na kupców, na których sporządzono doniesienie, przyczynia się w znacznej mierze do ukrócenia go. Podczas dnia wczorajszego sporządzono po odbytej kontroli sklepów 21 obciążeń za rozmaite przekroczenia, jak brak cennika i t. p. w tem zaś 4 na sklepy korzenne za pobieranie wygórowanych cen.

Z całej Polski.

— **Otwarcie instytutu radio-technicznego w Poznaniu.** W lokalu „Radio“ odbyło się 12 bm. uroczyste otwarcie 1-go w Polsce instytutu radiotechnicznego. Zaproszeni goście wysłuchali koncertów nadanych z różnych stacji europejskich, między innemi z Londynu, Berlina i Paryża. (Pat.)

— **Śniegi w Wilnie.** Dzisiaj spadły tutaj obfite śniegi. (Pat.)

— **Wycieczka studentów czeskich** w liczbie 35 przybędzie do Krakowa 16 bm. na pobyt kilkudniowy. Wycieczkę prowadzić będzie kilku profesorów z Pragi.

— **Na rzecz biednych dzieci polskich** zebrano w Danji 35.000 kor. Po nadejściu tej kwoty do Warszawy, rozdzieloną ona zostanie między instytucje dobroczynne.

— **Zakończenie strajku na G. Śląsku.** Na Górnym Śląsku strajk zlikwidowano. Wskutek nacisku rządu, wstrzymane będą wydalania robotników. W Zagłębiu Dąbrowskiem toczą się pertraktacje między robotnikami a pracodawcami. Robotnicy zgadzają się na pewną redukcję płac.

Z całego świata.

— **Śniegi w południowej Europie.** W całej Francji, Anglji i Szwajcarji spadły śniegi. (Pat.)

— **Międzynarodowa wystawa lotnicza** odbędzie się w Pradze od 30 maja do 9 czerwca.

— **Największa biblioteka prywatna.** Znany multimiljoner Jan Pierpont Morgan podarował swoją bibljotekę miastu New Jork, które jest jego miastem rodzinnem. Biblioteka liczy około 30.000 książek, rękopismów, starych faksymilów i papyrusów egipskich i przedstawia wartość 20 miljonów dolarów. Ozdobą bibljoteki jest t. zw. „Złota bibija“, którą onego czasu podarował papież Leon X. królowi Henrykowi VIII.

Zebrania, odczyty i widowiska.

— **Wacław Sieroszewski** na zaproszenie Z. Z. literatów przybędzie wkrótce do Lwowa celem wygłoszenia 2 odczytów: 1) Na wulkanach Japonji (ilustrowany 100 przeźroczami, w tem 50 najnowszemi, użyczonemi prelegentowi przez poselstwo japońskie w Warszawie i 5 przeźroczami z ostatniej katastrofy. 2) Dusza wschodu i zachodu (ilustrowany 50 przeźroczami.).

— **Henryka Korska w „Trubadurze“.** Na wtorkowem przedstawieniu „Trubadura“ wystąpi śpiewaczka p. Henryka Korska. Partnerem jej będzie p. Mann. Abonament w tym dniu będzie ważny, dlatego należy już od niedzieli likwidować bloczki.

— **Jeszcze jeden występ Ady Sari-Szajerówney.** Artystka, która musiała wyjeżdżać, dała się uprosić na jeszcze jeden występ w środę w „Traviacie“. Bilety na to pożegnalne przedstawienie sprzedają wszystkie kasy od poniedziałku.

— **Ku czci Ronsarda.** Tow. przyjaciół Francji zaprasza na odczyt urządzony staraniem Uniwersytetu Ludowego a wygłoszony przez prof. Uniw. Zygmunta Czernego p. t. „Artyzm w poezji odrodzenia“. Będzie on poświęcony głównie Ronsardowi, w 400 rocznicę jego urodzin, które Francja obchodzi w 1924 r. Pan Lame, zaszczytnie znany z niedawnego sukcesu w przedstawieniu francuskiem, raczył objąć część deklamacyjna. — Poniedziałek 14 kwietnia 7 wiecz. sala Instytutu Technologicznego, Boularda 5.

— **Tydzień zbiórki na Skarb narodowy.** Nar. Organ. Kobiet rozpoczyna Tydzień Zbiórki na Skarb Narodowy, odczytem dra Leop. Caro „O potrzebie poczucia państwowego u nas“, który odbędzie się w niedzielę 13 bm. w sali ratuszowej o g. 6 popoł. Wstęp wolny.

— **Zebranie towarzyskie Koła przyjaciół harcerstwa polskiego we Lwowie** odbędzie się dzisiaj 17 bm. w sali ratuszowej o g. 11.30 w południe.

— **Podwieczorek.** W niedzielę 13 bm. odbędzie się w sali kawiarni Szkockiej podwieczorek, na którym przygrywać będzie muzyka salonowa. W programie poczta, loterja fantowa i różne inne atrakcje. Początek o g. 5 popoł.

— **Towarzystwo Naukowe we Lwowie.** Posiedzenie Wydziału histor-filozof. odbedzie się w poniedziałek 14 bm. o godz. 5 popoł. Seminarjum prof. Ptaśnika (Uniwersytet stary gmach). Porządek dzienny: 1) Prof. Adam Szelągowski: Sprawa polska u zawiązków dwu- i trójprzymierza.

Nawiązanie stosunków handlowych z wysoko rozwiniętym przemysłem jak czechosłowackim, tak również i centralno-europejskim umożliwi zainteresowanym sferom udział i odwiedzenie Międzynarodowych Targów Dunajskich w Bratisławiu. Informacji udzielają przedstawicielstwa zagraniczne Cz.—S. Republiki lub dyrekcja Targów w Bratisławiu. (Messedirektion Bratislava). 894

Rozpaczliwe położenie b. pracowników fabryki tytoniowej w Winnikach.

Piszą nam z Winnik: „Przed wojną fabryka winnicka zatrudniała kilkaset robotników i robotnic, którzy posiadali prawo do zaopatrzenia emerytalnego, wynoszącego po 35 latach służby 100°/₀ wymiaru zasadniczego. Inwazja rosyjska zniszczyła fabrykę, pozbawiając warsztatu pracy kilkuset ludzi, lecz z chwilą powrotu władz austrjackich gen. Dyrekcja monopolu tytoniowego w Wiedniu przyznała pozbawionym pracy zaopatrzenie wedle lat służby, które starczyło przynajmniej na pokrycie koniecznych potrzeb życiowych.

Obecnie kilkaset rodzin żyje w skrajnej nędzy, niewiadomo bowiem na jakiej zasadzie gen. Dyrekcja monopolu tytoniowego w Warszawie wyznaczyła zaopatrzenie, którego wysokość wygląda raczej nie na pomoc, ale na naigrywanie się z nędzy ludzkiej. Pobory emer. wynosiły na miesiąc grudzień 4,000.000 Mp., za styczeń 8,000.000 Mp., za luty 27,000.000 Mp., za marzec 26,000.000 Mp. Zaopatrzenie wdowy z czworgiem dzieci po robotniku, który służył 27 lat, wynosiło w marcu 6,060.000 Mp., ci zaś pracownicy (ce) którzy pozostają bez pracy a nie nabyli jeszcze prawa do zaopatrzenia, otrzymują zapomogę miesięczną w wysokości **2.000 Mp.**, odprawa pogrzebowa, która przed wojną wynosiła 60 koron, obecnie wynosi **60.000 Mp.** Ta jałmużna zostaje wypłacana z dużem opóźnieniem. Przy częściowem uruchomieniu fabryki Dyrekcja przyjmuje do pracy najmłodsze siły z okolicznych wsi, przeważnie posiadające gospodarstwa, z pominięciem ludzi, którzy utrzymywali się z rodzinami z pracy fabrycznej.

Ubiegłej niedzieli odbyło się tłumne zebranie prowizjonistów fabryki w sali „Sokoła“ w Winnikach, które ujawniło silne rozgoryczenie tych ludzi, pozbawionych środków do życia, oraz było wyrazem, iż pragną oni nie jałmużny, ale pracy. W rezolucjach uchwalono domagać się od Rządu uregulowania poborów emerytalnych, wyrównania dotychczas wypłacanych prowizji do wysokości zaopatrzenia innych pracowników państwowych, rozszerzenia fabryki do rozmiarów przedwojennych i zatrudnienia pozostających bez pracy robotników, wreszcie uwzględnienia przy przyjmowaniu do pracy stanu rodzinnego i majątkowego zgłaszających się“.

Sport.

19 p. p. „OL“ — A. Z. S. 4:0 (1:0). Sobota 12 b. m. Boisko na Cytadeli. A. Z. S. wyszedł na boisko zupełnie bez treningu po zimowej przerwie, to też zespół 19 p. p. odniósł zwycięstwo zupełnie zasłużenie. Pierwszy tegoroczny występ AZS-u zakończył się stosunkowo wysoką porażką co jednak niepowinno przydarzyć się kandydatowi drużyny A-klasowej. Rzecz ciekawa, że nasze wszystkie lwowskie drużyny w tym sezonie, ilekroć po raz pierwszy występują w zawodach, są do tego zgoła nieprzygotowane, a więc bez treningu. To nigdy niepowinno się zdarzać, bo trzeba zwrócić uwagę, że publiczność która płaci wstępy na zawody, chce i poprostu żąda w zamian za to tego, co jej sprawia jakąś satysfakcję.

Sama gra pod znakiem silnej przewagi 19 pp. a zarazem w pierwszej połowie ostra i nawet chwilami brutalna ze strony 19 p. p. Wiele dogodnych pozycji do uzyskania bramek, tak 19 pp. jak i w mniejszej liczbie AZS niewyzyskał. Pierwsza bramka dla 19 pp. pada w 16' z pozycji spalonej (Drapała), a strzelonej efektownie główką przez Tarczyńskiego. W drugiej połowie A. Z. S. rusza do ataku, ale bezskutecznie.

Dalsze bramki padają w 5 minutach przy końcu gry, z których dwie uzyskał Tarczyński i jedną Blind. Sędziował słabo kpt. Picheta. J.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie I. L. K. S. „Czarni“ odbędzie się 28 b. m. o godz. 6 wiecz. w lokalu Klubu przy ul. Rutowskiego l. 8. Pełne prawa członków na Zgromadzeniu posiadają ci członkowie, którzy nie zalegają wkładkami od 4 miesięcy. W razie braku kompletu odbędzie się Walne Zgrom. w godzinę później bez względu na komplet.

„Polonia (Przemyśl)“ — Pogoń. W niedzielę 13. b. m. rozegrają powyższe drużyny zawody przyjacielskie. Polonią wystąpi w swym najlepszym składzie z Kogutem, graczem „Cracovii“ na lewym łączniku.

Obsada dzisiejszych zawodów. Zawody Polonia—Pogoń, sędziuje inż. Dudryk. Lechja—Czarni Boder. Hasmonea—Metal, Fischer.

Zapiski.

„Strażnicy Zachodniej“ miesięcznika poświęconego sprawom kresów zachodnich wyszedł świeżo nr. 10/12. Zawiera: Monografję „Pułkownika Niegolewskiego“ napisaną przez prof. uniw. pozn. A. M. Skałkowskiego, rozprawę o Mieszanym Trybunale p. Kaz. Kierskiego, opinję doradczą Międzynarodowego Trybunału w Hadze w sprawie kolonistów niemieckich w Polsce i tekst skargi mniejszości niemieckiej w Polsce na projekt reformy rolnej, artykuł p. red. T. Mączewskiego o „Swoistości dzielnicowej“, oraz krótką rzecz o prasie w Prusach Wschodnich, przegląd prasy i notatki bibljograficzne.

Przyjaciel szkoły. Dwutygodnik Nauczycielstwa Polskiego Rocznik III Nr. 7. (5. kwietnia 1924) Adres Redakcji i Administracji Poznań, Różana 4a). Pierwszy zeszyt drugiego kwartału przynosi na wstępie cenne uwagi H. Ryszkowskiej (Siedlce) o znaczeniu wystaw szkolnych. Następny artykuł „Kwiaty i zioła lecznicze“ przypomina o źródle dochodów dla biednej dziatwy szkolnej. W dziale „Praktyka Nauczycielska“ podaje W. Szydłowski przebieg pięciu lekcji na temat „Siatka geograficzna“. W rubryce poświęconej sprawom szkolnym zagranicą znajdujemy m. i. artykulik Dr. J. Magiery o niedoli serbskiej szkoły. Następują oceny książek i specjalność „Przyjaciela Szkoły“ rubryka „Nasze Echa“ z szeregiem odpowiedzi m. i. pytanie w sprawie stosunku nauczycielstwa do pism pedagogicznych. Treść numeru uzupełniają „Drobne wiadomości, komunikat dotyczący zakupu akcji Banku Pol, skiego, uwagi administracyjne i ogłoszenia.

Fabryka wyrobów kuśnierskich i białoskórniczych w Tyśmienicy.

Sp. akc. we Lwowie.

Wczoraj popoł. odbyło się w Ziemskim Banku Kredytowym walne zgromadzenie akcjonarjuszy pod przewodnictwem dyrektora p. Radoszewskiego, który stwierdził, że obecni reprezentują 92% wszystkich akcji i powołał na sekretarza dyr. p. Próchnickiego a na skrutora dyr. p. Terenkoczego.

Przed rozpoczęciem obrad dyrektor p. Zaborski oświadczył, że przerobienie bilansu w markach na bilans w złotych polskich nie zostało jeszcze ukończone, z tego powodu wniósł o odroczenie zgromadzenia i zwołanie następnego na 10. maja br. o g. 5. popoł. Senator dyrektor dr. Adam poparł ten wniosek objaśniając, że przy bilansie markowym podatek dochodowy wynosiłby pięć razy tyle, co cały zysk. Ministerstwo skarbu zgodziło się na to, ażeby, o ile instytucje wniosą podanie do 24. maja (termin składania fasji), wolno im było przerobić bilans na złote polskie

Następnie uchwalono jednomyślnie odroczyć dalsze obrady i zwołać następne zgromadzenie na 10. maja (jako dalszy ciąg) z tym samym porządkiem dziennym a to: 1) Sprawozdanie rady nadzorczej i komisji rewizyjnej. 2) Rozdział zysków. 3) Oznaczenie wysokości wynagr. czł. komisji rewiz. 4) Wybór czł. kom. rewiz. 5) Wnioski.

Opłaty paszportowe za granicą.

Donosiliśmy już o tem, że i w Niemczech zaprowadzono bardzo znaczne opłaty za paszporty zagraniczne, tam jednak mimo to na względzie nietylko interes skarbu, lecz także interes ludności.

Opłata za paszport zagr. wynosi 500 marek w złocie. Uwolniono od niej w zupełności uczonych, artystów i studentów, dalej adwokatów i lekarzy, wyjeżdżających w sprawach zawodowych i na kongresy naukowe a także te osoby, które udowodnią, że muszą wyjechać dla uregulowania spraw majątkowych i odwiedzić rodzinę, bawiącą zagranicą. Wreszcie polecono izbom skarbowym uwolnienie od tych opłat także i te osoby, dla których tak znaczna opłata byłaby nadmiernem obciążeniem. Za tym przykładem powinny pójść także władze polskie, przedewszystkiem przyznać większą liczbę paszportów ulgowych a pozatem upoważnić odnośne władze miejscowe, aby w wyjątkowych wypadkach przyznawać mogły paszporty ulgowe. Jeżeli to nie nastąpi, opłaty paszportowe będą krzywdą największą dla wielu osób, które w razie koniecznej potrzeby wyjazdu zagranicę, nie będą mogły zapłacić za sam paszport około miljarda mp.

—oo—

Harcerze do Społeczeństwa!

(Odezwa).

W młodzieży zdrowej fizycznie i duchowo, hartownej w cnoty przodków i Ojczyzny miłość, spoczywa przyszłość narodu i Rzplitej siła. Uodpornić młodzież polską na zło, stężyć jej wolę na codzienny uczciwy czyn, wymodelować jej charakter wedle wzorów wielkich w narodzie ludzi, wlać w jej duszę miłość bliźniego i moc ukochania ojczystej ziemicy — ma za zadanie idea harcerska.

Przeszczepiona z obcego gruntu a dostrojona do spoistych potrzeb narodu wydała już ona plon obfity.

Ale idea harcerska potrzebuje do życia pomocy społeczeństwa. Łącznikiem między harcerstwem a pokoleniem starszym ma być Koło Przyjaciół Harcerstwa.

Komendy Hufców: męskiego i żeńskiego oraz zarząd Oddziału Z. H. P. we Lwowie zwracają się do najszerszych warstw polskiego społeczeństwa i wołają przedewszystkiem o pomoc moralną dla naszych drużyn harcerskich.

Zebranie organizacyjne Koła Przyjaciół Harcerstwa Polskiego we Lwowie odbędzie się w niedzielę dnia 13 bm. w sali ratuszowej o g. 11·30 przedpołudniem.

—oo—

KURJER EKONOMICZNY

Lwów, 12. kwietnia.

+ **Pobór pierwszej raty podatku majątkowego.** Rada ministrów zaaprobowała projekt rozporządzenia o poborze I-szej raty podatku majątkowego. Ta pierwsza rata, płatna w czasie od 10 czerwca do 10 lipca, ma stanowić jedną ósmą część uchwalonego przez Sejm podatku majątkowego w sumie 1 miljarda fr. zł., tj. 166.6 milj. fr. złotych. Będzie to jednocześnie połowa tej sumy, jaka pobrana ma być w ciągu r. b. Pobierana w lutym i marcu zaliczka od rolnictwa, przemysłu i handlu potrącona będzie dopiero z drugiej raty tegorocznej, której wpłata wyznaczona będzie na listopad i grudzień.

+ **Nowy Bank złoty w Berlinie.** Nowy bank złoty rozpocznie swe czynności z dniem 16 b. m. Kapitał zakładowy banku wynosi 10 miljonów funtów szterlingów. Każda akcja opiewa na 10 funtów. Połowę akcji zakupuje bank Rzeszy. Prezydent Banku Rzeszy Schacht ma być przewodniczącym Rady naczelnej nowego Banku.

—o—

GIEŁDA LWOWSKA.

Wczoraj były obroty tylko w akcjach kotowanych i to nie bardzo liczne. Sytuacja naogół była niezmieniona. Podaż dość obfita. Kursa i tendencja przeważnie utrzymane. Usposobienie spokojne. Poza giełdą ruch w akcjach słaby, przy kursach naogół utrzymanych. Z powodu małego zapotrzebowania brak popytu.

OBROTY W AKCJACH.

Bank Hipoteczny 2125, 2100, 2050, 2025. Bk. Małopolski 1600. Pokred. 300, 350, 325. Bk. Przemysłowy 1500, 1475. Ziemski Bank Kredytowy 525, 515, 520, 575. 500. Browary 21750. 21250, 21500. Chodorów 16750, 17000. Chybie 26, 25500. Cegielski 2000, 1975, 1985. Gafota 1050. Ćmielów 2500, 2475, 2500. Lokomotywy 1550. Niemojowski 2000, 1975. Nitrat 900. Oikos 13100. Parowozy 1300 1325. Pezet 825. 830. Nafta 1750, 1725. 1700. P. T. B. 475. Rakszawa 9000, 8900. Siersza górn. 16250, 16000. Tespy 18400, 18250, 18500. Zieleniewski 34500, 34250.

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Tespy 21000. Elektryczność 6000 Chodorów 17500. Cukier 14000. Firley 3400. Łazy 500. Cegielski 1950. Ostrowieckie 34750. Parowozy 1250. Starachowice 11350 bez praw. Zieleniewski 38000. Zawiercie 190000. Żyrardów 146000. Żegluga 800. Ćmielów 3000. Tendencja słaba.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

W dziele dewiz i walut zagranicznych zmian nie było; dolar 9.250; dla akcji tendencja słabsza.

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 87.	Warszawa 12 kwietnia	Zurych 12 kwietnia	Gdańsk 12 kwietnia
	Dewizy		
100 Mk. pol.	— 100 —	—	615-0, 619
1 funt ang.	40300000	24 78	24
100 frs franc.	55500000	34 10	
100 fr. szwaj.	163150000	100 00	
100 frc. belg.	47120000	28 90	
100 K czesk.	26950000	16·90	
100 K węg.	— —	0·0077	
100 K austr.	13000	0·0080	
100 M niem.	00000	0124	
1 Dolar am.	9300000	5·70	
100 Lir wł	41175000	25 22	
100 Lei rum.	00000	3 00	
100 guld. hol.	346250000	2·12	
100 K norw.	—·—	78 50	
100 K duńsk.	— —	95·00	
100 K szw.	—	150·75	
Frank złoty	1800000		
Bony złote	1400000		
Miljonówka	1100000		
	(AW)	(AW)	(AW)

Lwowskie Towarzystwo Akcyjne Browarów

poleca na święta

- PIWO FLASZKOWE: -

jasne piwo eksportowe i porter Imperial. 6034

Do nabycia **tylko** w restauracjach, pokojach do śniadań i lokalach uprawnionych do sprzedawania piwa flaszkowego.

Na raty!

kostjumy, płaszcze, modele 1924 roku, suknie wełn. crep de'chine, markizet, trykotyn., szlafroki, spodniczki, kamizelki, pończochy, rękawiczki, chusteczki, szale i t. d. 714

— — — Bielizna do wypraw ślubnych we wielkim wyborze. — — —

sprzedaje **PARYŻANKA**

— — — Lwów, Pańska 22. — —

NOWO OTWORZONE

DYNAMO

Konc. Przedsiębiorstwo Elektrotechniczne. Biuro technicz.-handlowe: LWÓW, ul. KOPERNIKA 16. Telef. nr. Urządza Centrale Elektryczne: dla miast, gorzelń fabryk, młynów, tartaków i t. p. z własnemi maszynami. Instalacje światła elektrycznego, motorów i telefonów. — **Specjalny oddział elektromechaniczny**: dla naprawy wszelkich maszyn i aparatów elektrycznych. Tablice rozdzielcze. — **Stała wystawa maszyn**: Dynamo-maszyny, motory elektryczne, lokomobile, silniki ssąco-gazowe, benzynowe, ropne agregaty. — Obrabiarki do żelaza, metali i drzewa. Kompletne urządzenia dla młynów, gorzelń, tartaków i zakładów przemysłowych. Ceny konkurencyjne. Kosztorysy i porada techniczna. 686

Do większego przedsiębiorstwa przemysłowego wapiennego w Zachodniej Małopolsce, posiadającego piece kręgowe poszukuje się — — rutynowanego samodzielnego — —

MAJSTRA do wypału wapna

Zgłoszenia wraz z odpisami świadectw i podaniem warunków pod „Majster wapienny“ do Biura dzienników „Ruch“, Kraków ul. Szczepańska. 6035

Kopernika 23!!! 1631

Kilimy Gliniańskie w wielkim wyborze

oraz

WYROBY KOSZYKARSKIE

MEBLE salonowe, werandowe, łóżeczka, bujaki, fotele, kanapy, kosze podróżne i stojaki na kwiaty. **WALIZY**, leżaki, **KASETY** rafjowe i rzeźbione **polecają hurtownie i częściowo.**

BRACIA HEGEDÜSS firma chrześcijańska, Lwów, Kopernika 23. filja

— — własna Kętrzyńskiego 11. Halicka 5. — Rudnik n. Sanem. — —

OBUWIE NA RATY

najelegantsze najtrwalsze krajowe i zagraniczne

- Pańska 21. -

CZAPKI

wojskowe, urzędnicze, studenckie i cywilne przybory mundurowe w wielkim wyborze po niskich cenach — poleca 711

Jan WITTMANN, Lwów ul. Trybunalska 1.

Najtańszym środkiem do opakowania jest

SZPAGAT PAPIEROWY

niedoścignionej mocy i jakości

z fabryki

„SOLALI“- Przemysł Papierniczy Sp. z o. p.

ŻYWIEC (Małopolska). 895

Na sezon wiosenny i letni!

Pomimo prawie ciągłych strejków, pomimo okropnej zwyżki obcej waluty, a przez to samo okropnego wzrostu cen na wszelkiego rodzaju manufaktury my jednakże wysyłamy po starych tanich bardzo dostępnych (z bardzo niewielką zwyżką) cenach. I radzimy nie zwlekać póki zapasy się nie wyczerpały.

1) **Na damskie** kostjumy, suknie, bluzki, szewioty najlepszego wyrobu podwójnej szerokości w kolorach: granat, czarny, bronzowy, zielony, szary, liljowy i blado-kawowy. Gładki i w pasy. Nadzwyczaj mocny, ładny, praktyczny materjał. Cena metra 7,000.000 mkp.

„Frotée“ ostatnia moda, nadzwyczaj ładna i praktyczna tkanina na damskie suknie i kosjumy, przeważnie w szarych w ładne pasy, we wszystkich kolorach, szerokość podwójna. Cena 1 metra 7,000.000 mkp.

3) **„Kretony i muśliny“** w różnych kolorach i deseniach: kropeczki, crateczki i paseczki za metr 3,000.000 mkp.

4) **Płótna białe i kolorowe** na bieliznę, pościel, wsypy i poszwy. Cena 1 metr 3,000.000, 4,000.000 i 5,000.000 mkp,

5) **Chusteczki** męskie i damskie do nosa za tuzin 12.000.000 mkp.

6) **Chusteczki na głowę** kretonowe w różne ładne desenie od 2-ch do 4-ch miljonów mkp.

7) **Ostatnia nowość sezonu.** Trikotina jedwabna na najładniejsze i najmodniejsze damskie stroje we wszystkich kolorach. Szerokość materjału 180 cm tak, że jedna szerokość wystarcza w zupełności dla najtęższej osoby. Na suknie potrzeba najwyżej od 1 i pół do 2 metrów. Cena za metr 14,000.000 i 18,000.000 mkp.

8) **Firanki** na metry, piękna kanwa przetkana paskami koloru białego lub kremowego (podwójna kręcona nitka), szerokość 90 cm. Cena 1 i pół łokcia 3,000.000 mkp.

9) **„Melanż-Prima“**, nadzwyczaj mocna, ładna i praktyczna tkanina (nie do rozdarcia) koloru marengo-szarawe i chaki, na męskie, damskie i dziecinne codzienne ubrania szerokość 70 cm (1 1/4 łokcia). Cena pojedynczej szerokości 3,500.000, podwójnej 7,000.000 mkp.

10) **„Boston“** ostatnia nowość sezonu. Wyrób z czystej wełny w najmodniejsze kolory i desenie. Bardzo praktyczny i modny materjał na eleganckie męskie ubranie lub na damskie kostjumy i płaszcze. Cena za 1 metr gat. A. 15,000.000, gat. B. 20,000.000, gat. C. 25,000.000 Mkp.

Wszystkie towary zostają wysłane natychmiast po otrzymaniu zamówienia za pobraniem pocztowem (płaci się przy odbiorze); można nawet bez zadatku. Pożądany jest zadatek ale nie obowiązuje.

Za przesyłkę opakowanie (w płótnie), asekuracja i inne wydatki dolicza się 5 procent.

Bez wszelkiego ryzyka. Kupujący absolutnie nic nie ryzykuje, gdyż jeśli towar się nie spodoba, przyjmujemy takowy z powrotem i zwracamy pieniądze. Cenniki darmo. Przyjezdni mile widziani. 5931

Zamówienia prosimy adresować

Ekspedycja przesyłek pocztowych

„NADZIEJA“ ul. Kilińskiego 44. K. L. L.

— ŁÓDZ —

Ważne dla P. T. Szewców!!! 704

Największy wybór **KOPYT** słynnej marki **„BIEGUN“** poleca w najnowszych fasonach firma

Leon Oppenheim, Lwów, Kościelna 5.

SMACZNY TANI ŻĄDAĆ WSZĘDZIE

UNAMEL najlepsze

POŻYWNY OSZCZĘDNY ŻĄDAĆ WSZĘDZIE

MASŁO MIODOWE

do smarowania na chlebie, łyżka stołowa „UNAMELU“ odpowiada wartości spożywczej jednego jaja. Wytwórca Dr. W. A. Henatsch, Unisław (Pomorze) Przedstawiciel i składy: „RODOHAN“, Rohatyn DH i S-ka.

Lwów, Ossolińskich 6. — Telef. 13-20. 5971

Nakładem Lwowskiej Spółki Wydawniczej, Sp. z ogr. odp. — Z drukarni Polskiej, Chorążczyzna 31, pod zarz. Z. Kiełbusiewicza. — Odpow. redaktor Tadeusz Stroiński.